

บันทึก

เรื่อง การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน

กรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ส่งเรื่องดังกล่าวข้างบนให้
คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น โดยหนังสือที่ ๑๔๗๕๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒
ธันวาคม ๒๕๕๗

กรณีปรากฏว่า ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่
ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด และตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พ.ศ.
๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวว่ามีที่ป่าอยู่แห่งหนึ่งในบริเวณที่จะต้องเวนคืน ต่อมา พันโท ฤทธิ
นำพล ได้นำหนังสือมอบฉันทะของนางสงวน พิศาลบุตร มาแสดงต่อคณะกรรมการเวนคืน ว่า
นางสงวนฯ มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่กล่าวข้างต้น ตามโฉนดที่ ๔๐๑๓ และโฉนดที่ ๔๐๑๔ ขอมอบให้
พันโท ฤทธิ นำพล ผู้เป็นสามีนางสงวนฯ เป็นผู้ดำเนินการแทนในทุกกรณี และนางสงวนฯ อ้างว่า
ได้จำนองที่ดินทั้ง ๒ แปลงนี้ไว้กับผู้อื่น เป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการเวนคืนฯ
ได้กำหนดราคาค่าทำขวัญให้แก่เจ้าของที่ดินต่าง ๆ รวมทั้งนางสงวนฯ ด้วย ไร่ละ ๖,๐๐๐ บาท
เจ้าของที่ดินอื่นนอกจากนางสงวนฯ ได้ตกลงยินยอมรับค่าทำขวัญแล้ว แต่นางสงวนฯ โดยพันโท
ฤทธิ นำพล เป็นผู้แทน ไม่ยอมโดยอ้างว่า ได้จำนองที่ดินทั้ง ๒ แปลงไว้กับนายสงวน เจริญ
วัฒน์ ๕๐,๐๐๐ บาท ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ประมาณ ๑ ปีเศษ ขอให้
กรมชลประทานพิจารณากำหนดค่าทำขวัญที่ดินใหม่ กรมชลประทานได้มีหนังสือแจ้งไปยังนาง
สงวนฯ ส่วนพันโท ฤทธิ นำพล ผู้แทนว่า กรมชลประทานไม่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็น
อย่างอื่นได้หากนางสงวนฯ ไม่ตกลงยินยอมรับราคาตามที่คณะกรรมการเวนคืนฯ กำหนดให้ ก็
ต้องดำเนินการตั้งอนุญาโตตุลาการพิจารณาค่าทำขวัญที่ดินตามกฎหมาย ขอให้นางสงวนฯ แจ้ง
นามผู้ที่จะเป็นอนุญาโตตุลาการฝ่ายนางสงวนฯ ให้กรมชลประทานทราบ แต่นางสงวนฯ กลับ
ยืนยันว่าที่ดินตามโฉนดที่ ๔๐๑๓ และที่ ๔๐๑๔ ของนางสงวนฯ ไม่ได้ถูกเวนคืนตาม
พระราชบัญญัติที่กล่าวข้างต้น ขอให้ระงับการเวนคืนที่ดินทั้ง ๒ โฉนดนี้เสีย

กระทรวงเกษตรจึงขอให้พิจารณาว่า

๑. ที่ดินรายนี้อยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวอย่างชัดเจน แต่มิได้ระบุนามเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบ
ด้วยกฎหมาย ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.
๒๕๕๗ เพราะในแผนที่ระวางของหอทะเบียนที่ดินจังหวัดเขียนไว้เป็นที่ป่า แต่ถึงกระนั้นก็ตามใน

ชั้นแรกเจ้าของก็ได้ยอมรับว่าที่ดินของตนถูกเวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ แต่เกี่ยวกับเรื่องค่าทดแทนเมื่อไม่ตกลงกันได้ก็ขอเสนอตั้งอนุญาโตตุลาการ และสุดท้ายได้ปฏิเสธว่า ที่ดินของตนไม่ถูกเวนคืนเช่นนี้ จะถือได้ว่าที่ดินนี้ถูกเวนคืนโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๒. ถ้าจะถือว่าที่ดินรายนี้ไม่ถูกเวนคืน ก็ควรจะได้เสนอขอให้ออกพระราชบัญญัติเวนคืนเฉพาะที่ดินรายนี้อีก โดยถือหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าทดแทนให้ ในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖ ซึ่งเป็นวันใช้พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด และตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. ๒๔๙๖ เพื่อจะได้เป็นธรรมแก่เจ้าของที่ดินในบริเวณเดียวกันนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาแล้วขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ บัญญัติว่า “เมื่อได้กระทำการสำรวจที่ดินซึ่งต้องเวนคืนตลอดทั้งหมดหรือเฉพาะแต่ส่วนใดส่วนหนึ่งแล้ว ให้ออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์อีกฉบับหนึ่ง เพื่อให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์และให้ระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืน พร้อมทั้งนามเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย” ตามบทกฎหมายดังกล่าวนี้ย่อมเห็นได้ชัดว่า ในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นจะต้องระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืน พร้อมทั้งนามเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย ฉะนั้น เมื่อพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ระบุแต่เพียงที่ดินที่จะต้องเวนคืน แต่มิได้ระบุตามเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้น ก็ถือว่าที่ดินที่มีได้ระบุนามเจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้นได้ถูกเวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวหาได้ไม่ และเมื่อได้วินิจฉัยดังนี้แล้ว การที่นางสงวนฯ ยอมรับในชั้นแรกว่าที่ดินของตนถูกเวนคืน ตลอดจนขอตั้งอนุญาโตตุลาการก็ไม่เป็นข้อปิดปากมิให้นางสงวนฯ เถียงว่าที่ดินของตนมิได้ถูกเวนคืน

๒. เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าทางราชการยังคงประสงค์ที่จะใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน ก็จำต้องตราพระราชบัญญัติเวนคืนเฉพาะที่ดินดังกล่าวขึ้นใหม่ ส่วนเงินค่าทำขวัญนั้น ตามหลักกฎหมายก็ต้องถือเอาราคาที่ดินในวันพระราชบัญญัติเวนคืนที่จะตราขึ้นใหม่มาใช้บังคับ ส่วนข้อที่เกรงว่าถ้ากำหนดราคาใหม่จะไม่เป็นธรรมแก่เจ้าของที่ดินอื่น ๆ นั้น เห็นว่าเมื่อที่ดินของนางสงวนฯ มิได้ถูกเวนคืนในเวลาเดียวกับเจ้าของที่ดินอื่น ๆ แล้ว ก็ไม่มีเหตุผลที่เจ้าของที่ดินอื่น ๆ นั้นจะอ้างได้ว่านางสงวนฯ ควรจะได้เงินค่าทำขวัญเท่ากับตน

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

មេឃាម ២៤៩៨